

AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
PROJE ÖDEVİ

BİLGİSAYAR PROGRAMLAMA DERSİ

TEMEL BİLGİSAYAR DATALARI

HAZIRLAYAN

112132088 OKTAY ÇALIŞKAN

DANIŞMAN

Prof.Dr. Ahmet GÖKÇEN

Aralık, 2011

İÇİNDEKİLER

1. BİLGİSAYAR.....	1
1.1. DONANIM.....	1
1.2. YAZILIM.....	2
2. VİRÜSLER.....	2
2.1. ZARARLI YAZILIMLARIN SINIFLANDIRILMASI.....	3
2.2. VİRÜS VE ZARARLI YAZILIM ÖNLEMLERİ.....	3
3. WINDOWS İŞLETİM SİSTEMİ.....	4
3.1. MASAÜSTÜ ELEMANLARI.....	4
3.2. WINDOWS İŞLETİM SİSTEMİ KISAYOLLARI.....	4
3.3. MICROSOFT FİRMASI VE İŞLETİM SİSTEMLER.....	4
3.4. WINDOWS İŞLETİM SİSTEMİ YAZILIM VE UYGULAMALARI.....	5
4. OFFICE PROGRAMLARININ SINIFLANDIRILMASI.....	5

TEMEL BİLGİSAYAR DATALARI

1. BİLGİSAYAR

Komutlar yardımıyla çok sayıda ve karmaşık verileri kısa bir sürede doğru olarak işleyebilen, saklayabilen ve gerektiği zaman geri verebilen elektronik ve mekanik parçalardan oluşan makinedir. Bilgisayar teknolojisi donanım ve yazılım olmak üzere iki ayrı yapıdan oluşmaktadır.

Bilgisayar:
✓ A.YAZILIM(SOFTWARE)
✓ B.DONANIM(HARDWARE)

1.1. DONANIM

Bilgisayarda bulunan elektronik ve mekanik parçalardır. Donanım dış ve iç donanım birimleri olmak üzere iki kategoriye ayrılır.

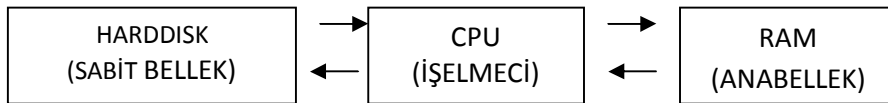
a) Dış Donanım Birimleri:

- Klavye(Keyboard)
- Fare(Mouse)
- Ekran(Monitör)
- Yazıcı(Printer)
- Tarayıcı(Scanner)
- Çizici(Plotter)
- Webcame
- Modem(Modulation Demodulation)
- Hoparlör, kulaklık,mikrofon
- CD,DVD, Flash bellek,DİSKET...
- Bilgisayar Kasası

b) İç Donanım Birimleri

- RAM (Ana Bellek)
- HARDDISK (SABİT BELLEK)
- CASHE (ÖN BELLEK)
- CPU(İŞLEMCİ, MERKEZİ İŞLEM BRİMİ, CENTRAL PROCCES UNIT)
- MAINBOARD(ANAKART)
- EKRAN KARTI
- SES KARTI
- ETHERNET KARTI
- PORTLAR: USB PORTU,PS/2 PORTU, RJ45 PORTU, VGA PORTU, DVI PORTU,

NOT 1 : Bilgisayarın Çalışma Sirkülasyonu

Bilgisayar; işlemcinin harddiskten almış olduğu verileri RAM belleğe aktarmasıyla yapmış olduğu tüm işlemlerle çalışır. Bilgisayarın en hızlı iç donanım birimi işlemcidir. En yavaş birimi de harddisktir. Harddisk işlemcinin hızına yetişemediği için ana belleği kullanır. Hatta günümüzde ana bellekler de işlemcinin hızına yetişemediği için Cache Bellek(Ön

Bellek)ler kullanılır. Bilgisayar çalışırken, İşlemci-ram-harddisk arasında sürekli bir sirkülasyon halindedir. Bilgisayarda yer alan tüm veriler **harddiskte** kayıtlıdır. Kayıtlı bir program çalıştığı anda **RAM** belleği kullanır. Bu programların çalışmasını sağlayan tüm komutları da **işlemci** çalıştırır.

NOT 2 : Bilgisayarın Kapasite Ölçüm Birimleri

Bilgisayar 2'lik sayı sistemiyle çalışan elektronik bir ayardır. 0 ve 1 rakamlarından oluşan bu sayı sisteminin her basamağına BIT (Binary digIT) adı verilir. Bit tek başına bilgisayarda bir anlam ifade etmediği için gruplandırılmıştır. 8 bit birleşerek bir karakterlik bilgi ifade eden bellek birimi oluşturur. Buna da BYTE adı verilir. Byte bilgi saklamada kullanılan en küçük birimdir. Kapasite ölçüm birimleri aşağıdaki gibidir:

8	Bit	: 1 Byte
1024	Byte	: 1 KiloByte
1024	KB	: 1 MegaByte
1024	MB	: 1 GigaByte
1024	GB	: 1 TeraByte

1.2. YAZILIM

Donanımı oluşturan bütün parçaların koordineli bir şekilde işletilmesini sağlayan programlar bütünüdür. Hem bilgisayar sistemini oluşturan donanım birimlerinin yönetimini hem de kullanıcıların işlerini yapmak için gerekli olan programlardır.

a) Sistem Yazılımları

- ❖ İşletim Sistemi: DOS,NOVELL, LINUX,UNIX,WINDOWS
- ❖ Programlama Dilleri:C,BASIC,PASCAL,C#,PYTHON,DELPHI,JAVA
- ❖ Grafik Tasarım Yazılımları: PHOTOSHOP, FIREWORKS,FREEHAND,INDESIGN,CORELDRAW
- ❖ Animasyon Yazılımları: FLASH
- ❖ Web Editör Yazılımları:DREAMWEAVER,FRONTPAGE,HTML
- ❖ Web Programlama Yazılımları: ASP,PHP,AJAX

b) Uygulama Yazılımları

- ❖ Ofis Programları
- ❖ Virüs-Antivirüs Programları
- ❖ Muhasebe Paket Programları
- ❖ Oyun Programları
- ❖ Web Browser Programları(Internet Explorer,Mozilla FireFox,Opera,Safari...)
- ❖ Film, müzik... multimedia programları

2. VİRÜSLER

Virüs; Bir programın içine, kendi program kodlarını ekleyen ve çalıştırıldığı yerdeki uygun programlara da bulaşarak çoğalan, girdiği sistem ve dosyalara zarar veren program yada kod parçacıklarına **virüs** denir.Virüsten korunmak için tarama ve temizleme işlemlerini gerçekleştiren paket programlara da "Antivirüs Programları" denir. Örneğin; BitDefender, Kaspersky, Webroot, Norton, Eset, AVG, F-Secure, G-Data, Avira, Trend Micro, Awast...

2.1. ZARARLI YAZILIMLARIN SINIFLANDIRILMASI

- i. Virüsler
 - a. Dosyalara Bulaşan Virüsler
 - b. Boot Sektörü Virüsleri
 - c. Multi-Partie Virüsleri
 - d. Ağ Virüsleri
 - e. Makro Virüsleri
- ii. Trojan(Truva Atları): trojanlar, sistem arkasında kod çalıştırıp uzaktan sahibi tarafından kontrol edilerek kullanılan casus programlardır. Amaçları mevcut sistemi ele geçirmektir. Virüsten ayıran özelliği, bir dosyadan diğerine bulaşarak çoğalmazlar.
- iii. Spy(Casus): Türkçe karşılığı casus olmakla birlikte aslında istenmeyen ve tanıtımını yapmak istediği internet sayfalarını açar. Sizi istediği internet site yada siteleri açmaya zorlayan bu spylar reklam yapma amacındaki yazılımlardır.
- iv. Worn(Solucan): Solucanlar(worm) internet bağlantısı aracılığıyla bulaşan ama dosyalara ve önyükleme(boot) sektörlerine tesir etmeyen yazılımlardır. Solucanları virüsten ayıran özellik, kendi başlarına bağımsız şekilde çalışabilir ve bir taşıyıcı dosyaya ihtiyaç duymadan ağ bağlantıları üzerinde yayılabilir olmalarıdır.
- v. Dialer: Çevirmeli telefon bağlantısı yapıldığında, sisteme sızıp sizin izniniz olmadan yurtdışı bağlantılı ücretli telefon araması yaparak, telefon faturanız üzerinden para kazanma yöntemidir.
- vi. Spam(Önemsiz Posta) : Reklam, duyuru, propoganda yada tıklama ile para kazanma amacı güderek talep olmadığı halde sürekli olarak e-postanıza gelen iletilerdir.

2.2. VİRÜS ve ZARARLI YAZILIM ÖNLEMLERİ

- Otomatik güncelleştirme yapılabilecek lisanslı işletim sistemi kullanıp, sık aralıklarla güncelleştirmeleri takip edin.
- Sisteminize girişte parola kullanın. Kilitlenmeyen kapının güvenliği olmaz.
- Giriş için kullanıcı tanımlayın ve administrator girişide dahil olmak üzere parola atayın.
- Mutlaka antivirüs koruma yazılımı kullanın ve sık sık güncelleyin.
- Güvenlik duvarı (firewall) kullanın.
- Güvenmediğiniz sitelerdeki onay ve yüklemeleri yapmayın. Crack & serial, adult gibi sitelerin çoğunluğu virüs, trojan ve spy barındırırlar.
- Güvenmediğiniz sitelerden özellikle bedava (free) dosyaları yüklemeyin. Çoğunluğu virüs yada casus yazılım taşır.
- Bilgisayarınıza taktığınız CD, flashdisk, disketleri önce antivirüs programı ile test edin
- MSN veya e-posta ile gelen dosyaları ihtiyacınız değilse açmayın. Gönderen, iletinin virüs içerdiğinin farkında olmayabilir.
- Emin olamadığınız office belgelerinin makrolarını etkinleştirmeden açın.
- Düzenli aralıklarla sisteminizin yedeğini alınız.
- Düzgün çalışır durumdaki güncel hali ile diskinizin eşkopyasını (image dosyasını) alın.
- Diskinizi bölümlendirip, belgelerinizi ve çalışmalarınızı D: sürücüsünde tutarak C: sürücüsünü koruma kartı yada koruma yazılımı (ör.deepfreeze) ile koruyun.

- Bazı yeni kurulumlarda sayfa içindeki flash, java applet ve scriptlerin yüklenme ihtiyacı olabilir. Bu tip yükleme ihtiyaçlarını güvenilir sitelerden yapınız.

3. WINWOS İŞLETİM SİSTEMİ

3.1. Masa Üstü Elemanları

- Bilgisayarım
- Belgelerim
- Geri Dönüşüm Kutusu
- Ağ Bağlantıları

3.2. Windows İşletim Sistemi Kısa Yolları

- CTRL+X (Kes)
- CTRL+C (Kopyala)
- CTRL+V (Yapıştır)
- CTRL+Z (Geri al)
- F2 tuşu (Seçili öğeyi yeniden adlandır)
- CTRL+A (Tümünü seç)
- F3 tuşu (Dosya veya klasör ara)
- ALT+ENTER (Seçili öğenin özelliklerini görüntüle)
- ALT+F4 (Etkin öğeyi kapat veya etkin programdan çık)
- ALT+ARA ÇUBUĞU (Etkin pencerenin kısayol menüsünü aç)
- ALT+SEKME (Açık öğeler arasında geçiş yap)
- F4 tuşu (Bilgisayarım veya windows Gezini'nde Adres çubuğunu görüntüle)
- CTRL+ESC (Başlat menüsünü görüntüle)
- ESC (Geçerli görevi iptal et)
- CTRL+ÜSTKRKT+ESC (Görev Yöneticisi'ni aç)

3.3. MicroSoft Firması ve İşletim Sistemleri

- ✓ DOS işletim sistemi
- ✓ Windows 3.1
- ✓ Windows 95/98
- ✓ Windows NT
- ✓ Windows 2000/ME
- ✓ Windows XP¹
- ✓ Windows Vista
- ✓ Windows 7
- ✓ Windows 8

¹ Extreme Programming kelimelerindeki XP harflerinin kısaltmasıdır.

Başarının anahtarı;
planlı, verimli ve sürekli
çalışmaktır.

Bilişimden
vazgeçemezsiniz.

3.4. WINDOWS İŞLETİM SİSTEMİ YAZILIM VE UYGULAMALARI

<u>Adı</u>	<u>İçerik</u>	<u>Uzantısı</u>	<u>exe dosyası</u>
Paint	Resim	BMP,JPEG	mspaint
Not Defteri	Editör	txt	notepad
Hesap Makinesi	Hesap Makinesi	---	calc
Komut İstemi	MS-Dos İşletim Sis.	--	cmd
Internet Explorer	Web Tarayıcı	html	iexplore
Desktop	MasaÜstü Görüntüleme	---	explorer

4. OFFICE PROGRAMLARININ SINIFLANDIRILMASI

<u>Adı</u>	<u>İçerik</u>	<u>Uzantısı</u>	<u>exe dosyası</u>
1. Microsoft WORD	Kelime İşlemci	DOC	winword
2. Microsoft EXCEL	E-Tablolama	XLS	excel
3. Microsoft POWERPOINT	Sunu	PPT	powerpnt
4. Microsoft ACCESS	Veri Tabanı	MDB	msaccess
5. Microsoft PUBLISHER	Basılı Yayın Hazırlama	PUB	mspub
6. Microsoft INFOPAD	Bilgi Toplama ve Yönetimi	XSN	infopath
7. Microsoft FRONTPAGE	Web Tasarım	HTM	frontpg
8. Microsoft OUTLOOK	Mail Yönetimi	XML	msimn

Not: Office 2003 ve öncesi yazılımlarda yukarıdaki dosya uzantıları kullanılırken, Office 2007 ve sonrası yazılımlarda uzantılar DOCX gibi uzantılarla kaydedilmektedir.

BİLGİSAYARDA OFİS PROGRAMLARI DERSİ

KAYNAKÇA

1. ERYILMAZ, S., Bilgisayar 1, Tutibay Yayınları, Ankara, 2005.
2. TAŞKIN, G., Bilgisayar Donanımı, Tutibay Yayınları, Ankara, 2001.
3. [www.bilgisayarbilisim](http://www.bilgisayarbilisim.net). Net
4. www.microsoft.com.tr

ÖDEV HAZIRLAMA ŞARTLARI

1) Ödev 7 sayfa olmalıdır.

Kapak : 1 Sayfa

İçindekiler Sayfası : 1 Sayfa

İçerik : 5 sayfa

Kaynakça : 1 Sayfa

2) İçerikte numaralandırma(madde işaretleri-numaralandırma) olmalı

3) Sayfa numarası eklenmeli

4) Tablo olmalı

5) Resim olmalı

6) Alt bilgi üst bilgi olmalı

7) Satır aralığı 1,5 punto, yazı tipi calibri, içerik metinleri 12 boyutta olacaktır.

8) Tab uygulaması olacaktır.

9) Metin kutusu olacaktır.

10) Filigran uygulaması olacaktır.

11) Sayfa kenarlığı olacaktır.

12) Dipnot uygulaması olacaktır

13) Wordart uygulaması olmalıdır.

14) Başlangıcı büyütlü uygulaması olmalıdır.

15) Şekil olacaktır.